

 Būvniecības valsts kontroles birojs	Būvniecības valsts kontroles birojs	
	Kvalitātes vadības sistēmas dokuments	
	Numurs: PP.BVS.Nr.3	Versija: 5
	APSTIPRINU: Būvspeciālistu sertifikācijas nodaļas vadītājs M.Kavosa Nr. 11.11.2022 Nr. 1-1.6/2022/75	

KOMPETENCES PĀRBAUDE

Apakšprocesa mērķis ir noteikt būvspeciālistu kompetences pārbaudes kārtību būvekspertīzes specialitātē.

Terminu un saīsinājumu skaidrojums:

BSN – Būvspeciālistu sertifikācijas nodaļa;

Kandidāts – būvspeciālists, kurš izpildījis konkrētus priekšnoteikumus un ir pielaists sertifikācijas procesam;

DVS – dokumentu vadības sistēma “Namejs Enterprise”.

Pielikumi:

1. pielikums – Eksaminācijas process;
2. pielikums – Testa struktūra un vērtēšanas kārtība.

Formas:

- Forma Nr.1: Eksaminācijas protokols;
- Forma Nr.2: Eksaminācijas procesa novērtēšanas protokols;
- Forma Nr.3: Sertifikācijas kandidāta apliecinājums;
- Forma Nr.4: Sertifikācijas eksāmena jautājumu biļete;
- Forma Nr.5: Komisijas priekšsēdētāja eksaminācijas vērtēšanas protokols;
- Forma Nr.6: Komisijas locekļa eksaminācijas vērtēšanas protokols;

1. Kompetences pārbaude

1.1. Kompetences pārbaudi nodrošina kompetences pārbaudes iestādes izveidota ekspertu komisija, kuras sastāvā ir vismaz divi būvspeciālisti:

- 1.1.1. kuri ieguvuši otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību arhitektūras, būvniecības vai elektroenerģētikas jomā būvinženiera vai saistītā inženierzinātnes studiju programmā;
- 1.1.2. kuri ieguvuši vismaz piecus gadus ilgu patstāvīgo praksi kandidāta izvēlētajā arhitektūras jomā, inženierizpētē vai atbilstošā darbības sfērā projektēšanas, būvdarbu vadīšanas vai būvuzraudzības specialitātē;
- 1.1.3. kuru patstāvīgajā praksē pēdējo piecu gadu laikā nav konstatēti tādi profesionālās darbības un profesionālās ētikas pārkāpumi, par kuriem ir izteikts brīdinājums vai apturēta būvspeciālista sertifikāta darbība;
- 1.1.4. kuri neatrodas interešu konflikta situācijā ar kandidātu.

- 1.2. BSN vadītājs atbilstoši pieteiktajai būvekspertīzes specialitātei un darbības sfērai ar rīkojumu norīko atbilstošas specialitātes un kvalifikācijas eksaminācijas komisiju vismaz divu ekspertu sastāvā.

2. Eksāmena norise

- 2.1. Lai novērstu interešu konflikta iespējamību un nodrošinātu objektīvu novērtēšanu, eksaminācijas komisijai sertifikācijas kandidātu identitāte netiek izpausta, t.sk. gadījumos, kad tiek sertificētas personas, ar kurām var rasties interešu konflikts (eksperts, darbinieki, ģimenes locekļi, radnieki u.c.).
 - 2.1.1. Eksaminācijas procesa (skat. 1.pielikumu) uzraudzību nodrošina-BSN būvprakses sertifikācijas speciālists vai vecākais eksperts (turpmāk-BSN darbinieks), savukārt eksaminācijas komisija kandidātu sniegto atbilžu pārbaudi veic pēc eksāmena norises beigām bez sertifikācijas kandidātu klātbūtnes.
 - 2.1.2. Pirms kandidātu sniegto atbilžu vērtēšanas eksaminācijas komisijai tiek izsniegts sertifikācijas protokols par katru kandidātu un kandidāta aizpildītā eksaminācijas biļete, kur nav norādīts ne kandidāta vārds, uzvārds, ne personas kods, bet tikai DVS piešķirtais identifikācijas numurs.
- 2.2. Eksāmena sākumā kandidāts BSN darbiniekam uzrāda personu apliecinošu dokumentu un izglītības dokumentu oriģinālu, kas apliecina iegūto kvalifikāciju.
- 2.3. BSN darbinieks izskaidro kandidātam eksaminācijas norises kārtību un ilgumu:
 - 2.3.1. eksāmena laikā nodrošināta piekļuve normatīvo aktu un standartu tiešsaistes lasītavai, izmantojot BSN datortehniku, kam liegta piekļuve citām interneta pārlūka programmām un tīmekļa vietnēm.
 - 2.3.2. eksāmena laikā pieļaujams izmantot arī kandidāta sagatavotus standarta un normatīvo aktu izdrukas materiālus, kas pirms eksāmena tiek uzrādīti BSN darbiniekam;
 - 2.3.3. eksāmena laikā nedrīkst sarunāties ar citiem kandidātiem (ja eksāmens notiek klātienē) vai citām personām (ja eksāmens notiek attālināti);
 - 2.3.4. eksāmenam paredzētais laiks ir līdz 6 stundām.
- 2.4. Kārtojot eksāmenu klātienē:
 - 2.4.1. BSN darbinieks sagatavo apzīmogotas eksāmena jautājumu un pierakstu lapas katram kandidātam no eksaminācijas jautājumu kataloga atbilstoši būvekspertīzes specialitātei.
 - 2.4.2. Sertifikācijas kandidāts parakstās par Būvspeciālistu ētikas kodeksa un konfidencialitātes ievērošanu, kā arī eksāmena jautājumu neizpaušanu (skat. Forma Nr.3) un pēc nejaušības principa izvēlas eksāmena jautājumu biļeti atbilstoši savai būvekspertīzes specialitātei.
 - 2.4.3. BSN darbinieks kandidāta izvēlētajā eksāmena jautājumu biļetē ieraksta konkrētā kandidāta identifikācijas numuru.
 - 2.4.4. Eksāmens notiek kandidātu eksaminācijai īpaši sagatavotā telpā. Telpā tiek nodrošināts apgaismojums un mikroklimats, kas atbilst normatīvo aktu prasībām.
 - 2.4.5. Eksāmena biļeti pēc kandidāta izvēles iespējams aizpildīt vai nu rakstveidā vai arī datorrakstā, izmantojot BSN nodrošināto datortehniku.
 - 2.4.6. Vienlaicīgi kompetences pārbaudi var kārtot ne vairāk kā 4 kandidāti.
- 2.5. Kārtojot eksāmenu attālināti:
 - 2.5.1. Eksāmens notiek, izmantojot attālināto sanāksmju platformu, uz kuru sertifikācijas kandidātam pirms eksāmena dienas tiek nosūtīta uzaicinājuma saite.
 - 2.5.2. Lai nodrošinātu eksāmena pastāvīgu uzraudzību, pirms eksāmena tiek pārbaudīts un nodrošināts stabils interneta savienojums, kameras un mikrofona darbība. Eksāmena dienā BSN darbinieks pārbauda savienojuma kvalitāti.

- 2.5.3. Sertifikācijas kandidāts pēc nejaušības principa izvēlas vienu no eksaminācijas jautājumu kataloga piedāvātajiem biļetes numuriem, kurus viņam nosauc BSN darbinieks.
- 2.5.4. BSN darbinieks uz sertifikācijas pieteikumā norādīto elektroniskā pasta adresi kandidātam nosūta attiecīgo eksāmena biļeti (tajā nav norādīti eksāmena jautājumi, bet tikai biļetes numurs, kandidāta identifikācijas numurs un atbilžu varianti) un apliecinājumu par konfidencialitātes un Būveksperta ētikas kodeksa ievērošanu, kā arī eksāmena jautājumu neizpaušanu (skat. Forma Nr.3).
- 2.5.5. Sertifikācijas kandidāts, izmantojot drošu elektronisko parakstu, paraksta apliecinājumu un nosūta to BSN darbiniekam uz elektronisko pasta adresi.
- 2.5.6. Eksāmena laikā BSN darbinieks datora ekrānā dalās ar eksāmena biļetes jautājumiem, savukārt sertifikācijas kandidāts aizpilda eksāmena biļetes ar atbildēm uz jautājumiem.
- 2.5.7. Sertifikācijas kandidāts pēc visu atbilžu sniegšanas, izmantojot drošu elektronisko parakstu, paraksta eksāmena biļeti un nosūta to BSN darbiniekam uz elektronisko pasta adresi.
- 2.5.8. Vienlaicīgi attālināti eksāmenu var kārtot ne vairāk kā 1 kandidāts.
- 2.6. Eksaminācijas procesa uzraudzību veic BSN darbinieks, kas nodrošina eksaminācijas kārtības ievērošanu.
- 2.7. Pēc eksaminācijas norises beigām eksaminācijas komisija izvērtē kandidāta eksāmena rezultātus atbilstoši attiecīgās būvekspertīzes darbības sfēras noteiktajiem vērtēšanas kritērijiem (skat. 2.pielikumu).
 - 2.7.1. Eksāmena rezultāti tiek ieskaitīti, ja kandidāts sniedzis pareizas atbildes uz 80% jautājumu katrā sadaļā. Atbilžu izvērtēšanas rezultātus eksaminācijas komisija atspoguļo vērtēšanas protokolā (skat. Forma Nr.5 un Forma Nr.6).
 - 2.7.2. Eksaminācijas komisijas priekšsēdētājs ieraksta komisijas kopējo vērtējumu "ieskaitīts" vai "neieskaitīts" savā eksaminācijas vērtēšanas protokolā (skat. Forma Nr.5), kā arī eksaminācijas protokolā (skat. Forma Nr.1), norādot, vai kandidāts ir nokārtojis/ nav nokārtojis kompetences pārbaudi, un dokumentus iesniedz BSN darbiniekam.
- 2.8. BSN darbinieks veic atzīmes par eksāmena gala rezultātu eksaminācijas biļetes kopējā slēdziena sadaļā (skat. Forma Nr.4).
- 2.9. Ja eksaminācijas komisija nevar vienoties un komisijas locekļu individuālais vērtējums protokolā atšķiras (skat. Forma Nr. 5 un Forma Nr.6), tad izšķirošais ir eksaminācijas komisijas priekšsēdētāja vērtējums, kas tiek ierakstīts gala slēdzienā un apliecināts ar pārējo komisijas locekļu parakstiem (skat. Forma Nr. 5 un Forma Nr.6).

3. Lēmuma pieņemšana

- 3.1. Ja eksāmens ir nokārtots, BSN vadītājs 5 darba dienu laikā pieņem lēmumu par būvspeciālista sertifikāta piešķiršanu.
- 3.2. Ja eksāmens nav nokārtots, tad BSN vadītājs 5 darba dienu laikā pieņem lēmumu par kompetences novērtēšanas termiņa pagarināšanu ne mazāk kā uz vienu mēnesi.
- 3.3. Lēmumu paziņo kandidātam Paziņošanas likuma noteiktajā kārtībā.

4. Atkārtotais eksāmens

- 4.1. Atkārtotas eksaminācijas procedūra (pieļaujama mēneša laikā no pirmā eksāmena kārtēšanas brīža) ir analoga pirmreizējās eksaminācijas procedūrai.
- 4.2. BSN vadītājs atkārtotas eksaminācijas gadījumā iespēju robežās maina pirmreizējās eksaminācijas komisijas sastāvu.

- 4.3. Ja kandidāts atkārtoti nav nokārtojis eksāmenu, BSN vadītājs 5 darba dienu laikā pieņem lēmumu par kandidāta kompetences neatbilstību.
- 4.4. Lēmumu paziņo kandidātam Paziņošanas likuma noteiktajā kārtībā.
- 4.5. Personai ir tiesības atkārtoti pretendēt uz sertifikāta saņemšanu ne agrāk kā sešus mēnešus pēc lēmuma pieņemšanas par personas kompetences neatbilstību.

5. Ārvalstu speciālistu eksaminācija

- 5.1. Ārvalstu speciālistu eksaminācijas procesa norise ir analoga kandidātu eksaminācijas procesam.
- 5.2. Visa sertifikācijai nepieciešamā dokumentācija, ieskaitot eksāmena jautājumus, BSN tiek sagatavota valodā.
- 5.3. Eksāmena uzdevumu izpildīšanas laiks ir līdz 6 stundām.

6. Drošības un neietekmējamības ievērošana eksaminācijas procesā

- 6.1. BSN garantē drošību visā sertifikācijas procesā:
 - 6.1.1. Visi eksaminācijas materiāli, t.sk. informācija par kandidātiem, eksāmena jautājumi glabājas tikai BSN vadītājam un BSN darbiniekiem pieejamā vietā.
 - 6.1.2. Lai garantētu eksaminācijas materiālu drošību, kandidātam eksāmena biļete tiek izsniegta aizsīmogotā aploksnē, bet, kārtojot eksāmenu attālināti, – kandidātam eksāmena biļete tiek nosūtīta tieši pirms eksāmena sākuma, un eksāmena jautājumi kandidātam tiek rādīti, BSN darbiniekam daloties ar ekrānu.
 - 6.1.3. Eksaminācijas procesa periodisku uzraudzību atbilstoši kārtībai veic BSN personāls vai pieaicināts eksperts, BSN vadītājam rakstiski iesniedzot savu vērtējumu par eksāmena procesa norisi (skat. Forma Nr.2).
 - 6.1.4. Pēc eksaminācijas komisijas slēdziena saņemšanas kandidāta aizpildītā eksaminācijas biļete kopā ar sertifikācijas kandidāta apliecinājumu (skat. Forma Nr.3), eksaminācijas protokolu (skat. Forma Nr.1) un eksaminācijas vērtēšanas protokolus (skat. Forma Nr.5 un Forma Nr.6) tiek uzglabāta DVS kā ierobežotas pieejamības dokumentācija.

7. Sūdzību iesniegšanas kārtība

- 7.1. Sūdzības par eksaminācijas procesa norisi var iesniegt BSN vadītājam, un tās tiek izvērtētas saskaņā ar apakšprocesu PP.BVS.Nr.5 “Sūdzību izskatīšana un lēmumu apstrīdēšana”.

8. Saglabājamie dokumenti

Nr.p.k.	Dokumenta veids	Dokumenta atrašanās vieta*
1.	Eksaminācijas protokols	<i>Būvspeciālistu sertificēšanas nodaļa; DVS</i>
2.	Eksperta deklarācija	
3.	Vērtējums par eksaminācijas procesa norisi	
4.	Sertifikācijas kandidāta apliecinājums	

* Dokumentu kārtošana un uzglabāšana notiek saskaņā ar Birojā apstiprināto Lietu nomenklatūru.

Versija	Izmaiņu apraksts	Izmaiņu pamatojums
Nr.3	Papildināts ar nosacījumiem par kompetences pārbaudes organizēšanu attālināti (2.3., 2.5., 6.1.2.punktā). 6.1.4.punktā “tiek caurauklota un apzīmogota” mainīts uz “tiek uzglabāta ar ierobežotas pieejamības tiesībām DVS”.	Apakšprocesa pilnveidošana

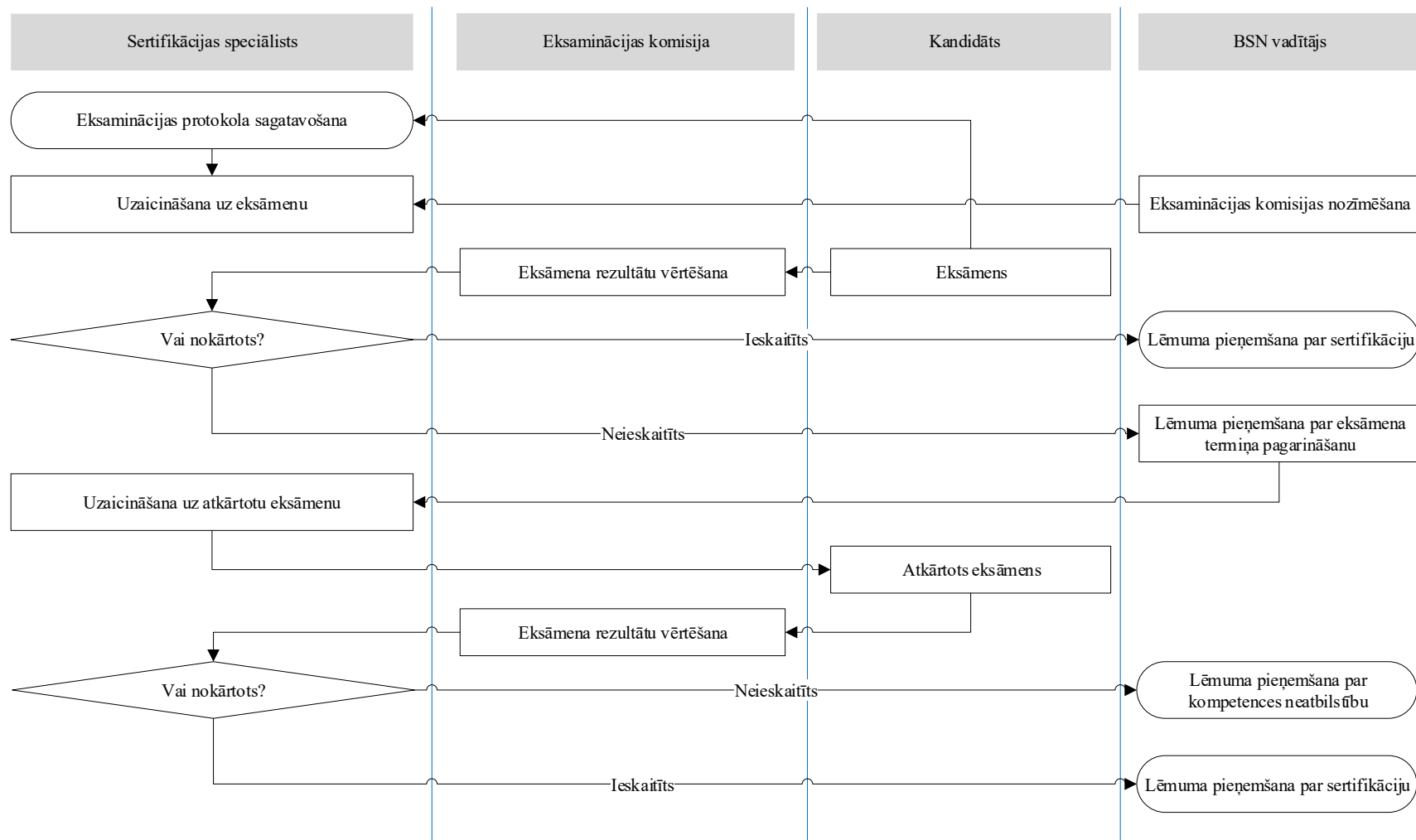
	Vārds “tests, testa jautājumi” mainīts uz “eksāmens, eksāmena jautājumi”.	
Nr.4	Liela apjoma izmaiņas.	Apakšprocesa pilnveidošana

Procesa izstrādātājs:

M.Kavosa, 67013346

Maija.Kavosa@bvkb.gov.lv

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Testa struktūra un vērtēšanas kārtība

Attiecināmās būvekspertīzes darbības sfēras	Tiltu būvprojektu un būvju ekspertīze; ēku konstrukciju būvprojektu ekspertīze; ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu būvprojektu ekspertīze, ieskaitot ugunsdzēsības sistēmas; siltumapgādes, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmu būvprojektu un būvju ekspertīze; saldēšanas sistēmu būvprojektu un būvju ekspertīze; sadales un lietotāju gāzes apgādes sistēmu būvprojektu un būvju ekspertīze, pārvades gāzes un naftas apgādes sistēmu būvprojektu un būvju ekspertīze; meliorācijas sistēmu būvprojektu un būvju ekspertīze; hidrotehnisko būvju būvprojektu un būvju ekspertīze; ostu un jūras hidrotehnisko būvju būvprojektu un būvju ekspertīze; elektroietaišu būvprojektu un būvju ekspertīze; dzelzceļa sliežu ceļu būvprojektu un būvju ekspertīze; elektronisko sakaru sistēmu un tīklu būvprojektu un būvju ekspertīze.	
Vērtēšanas sadaļa	Vērtēšanas kritēriji	Svars kopējā vērtējumā %
1	2	3
Teorētisko un vispārīgo zināšanu pārbaudes sadaļa (30% no kopējā jautājumu skaita)		
Par būvekspertīzes normatīvo regulējumu	Pārzina un prot pielietot būvekspertīzes normatīvo regulējumu, t.sk. būtiskās būvei izvirzāmās prasības un ar to saistītos standartus.	40%
Praktisko zināšanu pārbaudes sadaļa (70% no kopējā jautājumu skaita)		
Par ekspertīzes uzdevuma izpildi savas tiešās kompetences ietvaros	- Spēja identificēt, saskaņā ar kādiem normatīviem ekspertīzes objekts ir jāvērtē. - Spēja sniegt informāciju par visiem ierobežojumiem attiecībā uz ekspertējamo objektu, kas ietekmē sniegtā ekspertīzes atzinuma ticamību. - Spēja vērtēt Pasūtītāja ekspertīzei iesniegtās informācijas datu ticamību un to ietekmi uz ekspertīzes atzinumu. - Spēja novērtēt ekspertīzes objekta atbilstību izvirzītajām prasībām – normatīviem un tehniskajiem noteikumiem. - Spēja izprast būtiskās prasības būvēm un to atspoguļošanu projektēšanas normatīvos. - Spēja identificēt būtisko prasību būvēm izpildi projekta dokumentācijā, t.sk. projekta daļu savstarpējo saderību. - Spēja veikt būtisko prasību būvēm novērtēšanu un pieļaujamo robežu noteikšanu projekta dokumentācijā. - Spēja veikt tehnisko risinājumu atbilstības novērtējumu saskaņā ar būvprojektā izvirzītajām prasībām. - Spēja noformēt ekspertīzes atzinumu atbilstoši Vispārīgo būvnoteikumu 3. pielikumam.	25%
Par papildus izvirzītajiem ekspertīzes uzdevumiem	- Spēja izpildīt ekspertīzes papilduzdevumu. - Spēja pārliecināties par būtisko prasību izpildi un pieļaujamo robežu noteikšanu attiecībā uz ekspertīzes papildus uzdevumiem.	10%
Par veiktajiem aprēķiniem, mērījumiem un testiem	- Spēja pielietot atbilstošās aprēķinu metodes vai uzdot tās veikt pieaicinātiem speciālistiem. - Spēja interpretēt iegūtos aprēķinu/mērījumu/testu rezultātus atbilstoši ekspertīzes uzdevumam. - Spēja izmantot aprēķinu/mērījumu/testu rezultātus, lai izdarītu attiecīgos secinājumus.	10%
Par piesaistīto speciālistu un apakšuzņēmumu pārvaldību attiecībā uz darbiem, par kuriem eksperts ir atbildīgs	Spēja integrēt piesaistīto speciālistu/apakšuzņēmumu rezultātus ekspertīzes atzinumā.	5%

Par ekspertīzes secinājumu un atzinuma noformēšanu un turpmāko rīcību	• Spēja sniegt pamatotus secinājumus, kas balstīti uz ekspertīzes ietvaros apkopotajiem rezultātiem un ir saskaņā ar ekspertīzes uzdevumu. • Spēja pamatot negatīvu ekspertīzes slēdzienu un veikt attiecīgās darbības atbilstoši normatīvajam regulējumam. • Spēja argumentēti, skaidri un saprotami izteikt savu viedokli. • Spēja pielietot profesionālo terminoloģiju. • Spēja nodrošināt ekspertīzes veikšanai izmantotās dokumentācijas uzglabāšanu. • Spēja noformēt atzinumu atbilstoši labas prakses paraugiem, gramatiski pareizi, ievērojot interpunkciju. • Spēja atzinuma tekstu veidot, izmantojot literāri pareizas un nepārprotamas izteiksmes formas.	10%
---	--	-------------------

Testa struktūra un vērtēšanas kārtība

Attiecināmās būvekspertīzes darbības sfēras	Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu ekspertīze; ēku ekspertīze; ceļu ekspertīze; ceļu būvprojektu ekspertīze; arhitektūras risinājumu būvprojektu ekspertīze.	
Vērtēšanas sadaļa	Vērtēšanas kritēriji	Svars kopējā vērtējumā %
1	2	3
Teorētisko un vispārīgo zināšanu pārbaudes sadaļa		
Par būvekspertīzes veicēja profesionālo kvalifikāciju un pieredzi	Pārzina jautājumus saistībā ar konkrētajā darbības sfērā nepieciešamo kvalifikāciju, pieredzi atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam.	70%
Par objektivitāti un neatkarību būvekspertīzes procesā	Pārzina jautājumus saistībā ar objektivitātes un neatkarības principa ievērošanu būvekspertīzes procesā.	
Par godīgumu un ētisko principu ievērošanu būvekspertīzes procesā	Pārzina jautājumus saistībā ar godīguma un ētikas kodeksā noteikto principu ievērošanu būvekspertīzes procesā.	
Par profesionālās darbības veikšanai nepieciešamajām spējām un prasmēm atbilstoši būveksperta profesionālās kompetences ietvaram	- Pārzina jautājumus saistībā ar eksperta atbildību būvekspertīzes procesā atbilstoši normatīvajiem aktiem. - Pārzina jautājumus saistībā ar būvekspertīzes procesa plānošanu, organizēšanu. - Pārzina jautājumus saistībā ar spēju patstāvīgi risināt problēmsituācijas, kas rodas būvekspertīzes veikšanas procesā. - Pārzina jautājumus par eksperta un būvniecības procesa dalībnieku savstarpējo komunikāciju - Pārzina jautājumus saistībā ar eksperta spēju vadīt ekspertīzes veicēju komandu (t.sk. apakšuzņēmēju piesaiste), deleģēt uzdevumus, pieņemt un novērtēt darba rezultātus. - Pārzina jautājumus saistībā ar būtisko būvei izvirzīto prasību novērtēšanu būvekspertīzes procesā, spēju pielietot normatīvos aktus un standartus, tehnoloģiskos risinājumus. - Pārzina jautājumus saistībā ar būvekspertīzes gaitas dokumentēšanu un būvekspertīzes veikšanai nepieciešamās dokumentācijas uzglabāšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām. - Pārzina jautājumus saistībā ar būvekspertīzes atzinuma sagatavošanu un noformēšanu atbilstoši darba uzdevumam un normatīvo aktu prasībām. - Pārzina jautājumus saistībā ar jaunākajiem tehnoloģiskajiem risinājumiem un spēj orientēties būvizstrādājumu piemērotībā, pārzinot būvmateriālu īpašības. - Pārzina jautājumus par būvekspertīzes veikšanas procesā iegūtās informācijas un datu analīzi, apkopošanu.	
Praktisko zināšanu pārbaudes sadaļa		
Par ekspertīzes atzinuma sagatavošanu	Demonstrē spēju analizēt ekspertīzes atzinumu konkrētajā darbības sfērā atbilstoši normatīvo aktu, saistošo standartu, būveksperta ētikas kodeksa un labās prakses principiem.	30%